

Breedtesport Jeugdbeleidsplan 2018 – 2022

Commissie Jeugdbridge

De Commissie Jeugdbridge (CJB) is verantwoordelijk voor jeugdbridge in heel Nederland. De commissie bestaat uit vrijwilligers en wordt vanuit het Bondsbureau ondersteund door een ambtelijk secretaris. De belangrijkste taken zijn het opstellen en uitvoeren van jeugdbeleid, en het ondersteunen van alle vrijwilligers die in Nederland bezig zijn met jeugdbridge.

Inhoud

1.	Inleiding	3
2.	De huidige situatie.....	4
2.1	De Commissie Jeugdbridge	4
2.2	Jeugdleden.....	4
2.3	Lokale kernen	4
2.4	Landelijke activiteiten	4
2.5	Leden en leeftijd.....	5
2.6	De BridgeBond.....	5
3.	Evaluatie jeugdbeleid	6
3.1	Jeugdbeleid tot op heden: een overzicht.....	6
3.2	Jeugdbeleidsplan 2011-2015.....	6
3.3	De periode 2015-2017	8
3.4	Conclusie	8
4.	Analyse huidige situatie: dreiging, zwaktes, kansen & sterktes.....	9
4.1	De dreiging: (leef)tijd.....	9
4.2	De kans: rendement	9
4.3	Zwaktes en sterktes.....	9
5.	Een nieuwe doelstelling	11
6.	Beleidsplan 2018-2022	12
6.1	Ondersteuning van kernen en vrijwilligers.....	12
6.2	Opzet van een landelijke jeugdstructuur	12
7.	Begroting pilot.....	15

1. Inleiding

In dit beleidsplan wordt de nieuwe toekomstvisie uiteengezet van de Commissie Jeugdbridge. In deze visie is er een actieve, ondernemende rol weggelegd voor de CJB, die een aanvulling moet worden op haar ondersteunende werkzaamheden.

De Nederlandse Bridgebond is in de afgelopen decennia explosief gegroeid. In recente jaren is het ledenaantal stabiel gebleven, ondanks de veroudering van het ledenbestand. De stijging van de gemiddelde leeftijd bood kansen, maar er zijn ook gevaren. Om te garanderen dat de bridgesport in Nederland in de toekomst net zo breed, rijk, en goed georganiseerd is als nu, zijn nieuwe ervaren bridgers nodig. Volgens de Commissie Jeugdbridge volgt hieruit een duidelijke opdracht voor de BridgeBond: de actieve werving van jonge bridgers.

Voor de Commissie Jeugdbridge mondt deze opdracht uit in een nieuwe algemene doelstelling:

Opzet en instandhouding van een landelijke structuur waarin jaarlijks honderden jongeren leren briden en een deel van hen het briden voortzet via (jeugd)clubs, (jeugd)evenementen, competities en ontwikkelmogelijkheden.

In Hoofdstuk 2 van dit beleidsplan wordt de huidige situatie van het Nederlandse jeugdbridge beknopt omschreven. In Hoofdstuk 3 en 4 volgen een beschouwing van het vorige jeugdbeleidsplan en een analyse van de huidige situatie. Uit al deze componenten volgt een nieuwe doelstelling en een nieuw beleid, toegelicht in Hoofdstuk 5 en 6. Hoofdstuk 7 bevat de begroting.

2. De huidige situatie

2.1 De Commissie Jeugdbridge

De Commissie Jeugdbridge (CJB) is een vaste commissie binnen de BridgeBond die verantwoordelijk is voor jeugdbridge in heel Nederland. De CJB hanteert hierbij een brede definitie van 'jeugd', waarin ook de doelgroep studenten valt. De officiële categorie jeugd omvat alle spelers in de leeftijdscategorie t/m 25 jaar; de grens voor studenten ligt doorgaans rond de 28 jaar.

De CJB bestaat uit vrijwilligers die op verschillende manieren betrokken zijn bij jeugdbridge. Vanuit het Bondsbureau wordt de commissie ondersteund door een ambtelijk secretaris. Verantwoordelijkheden van de CJB zijn het landelijk jeugd beleid en de ondersteuning van alle vrijwilligers die in Nederland bezig zijn met jeugdbridge.

De CJB vergadert ongeveer acht keer per jaar. Hierbij wordt gesproken en beslist over zaken als het jeugd beleid, kampioenschappen, subsidies, kernondersteuning, (online) kennisdeling, het kader, lesmaterialen en ad-hoc vragen van vrijwilligers.

2.2 Jeugdleden

Op 1 januari 2018 telde de Nederlandse BridgeBond 201 jeugdleden (t/m 25 jaar).¹ De jeugd beslaat hiermee 0,2% van het totale ledenbestand van de BridgeBond. Over de jaren zien we een vrij constante verdeling binnen de jeugd van 50% junioren (20-25 jaar) en 50% aspiranten en pupillen (19- jaar). Over de herkomst van jeugdleden zijn geen cijfers bekend.

2.3 Lokale kernen

Verspreid over het hele land bestaan er zogenaamde 'jeugd kernen': initiatieven van vrijwilligers om jongeren aan het bridgen te krijgen. Afhankelijk van hun activiteiten en prestaties worden kernen gecategoriseerd als een A-, B-, C-, of S(tudenten)-kern. A-kernen hebben continuïteit en een doorstroom naar het 'volwassenenbridge' bereikt, waar C-kernen zich nog bevinden in de opstartfase.

De meeste ABC-kernen verzorgen uitsluitend Minibridge lessen op basisscholen, waarbij de docent vaak een leerkracht is op de betreffende school. Uitzonderingen hierop zijn grootschaliger projecten zoals in de omgeving Bodegraven, initiatieven in de privésfeer zoals in Utrecht en lessen op middelbare scholen zoals in Nieuw-Vennep. De meeste S-kernen zijn zogenaamde 'studentenbridgeclubs': clubs met een jonger ledenbestand dan gemiddeld en een lossere sfeer, maar met weinig leden die ook echt nog studeren.

Voor ondersteuning kunnen de kernen een beroep doen op het Bondsbureau of op de leden van de Commissie Jeugdbridge. Daarnaast vindt er een jaarlijks contactmoment met de CJB plaats in de vorm van een Kaderdag.

2.4 Landelijke activiteiten

Er is voor jonge spelers veel te doen op bridgegebied. De BridgeBond organiseert jaarlijkse Nederlandse Kampioenschappen (paren en viertallen) en zendt teams naar de Europese en Wereldkampioenschappen. Daarnaast is er zo'n acht keer per jaar een jeugdtrainingsdag in het Nationaal Denksportcentrum, waar jeugd van alle niveaus welkom is. Deze trainingen zijn een enorm

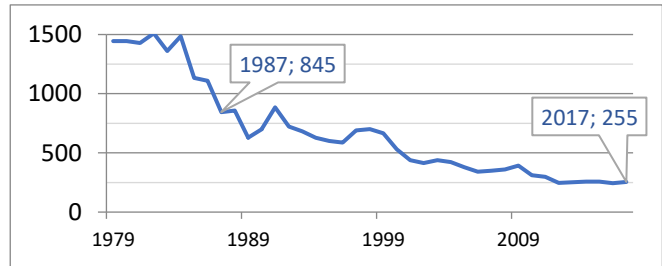
---

¹ Aantal unieke jeugdleden (Nederlandse BridgeBond, jan 2018).

succes en trekken zelfs beginnende spelers naar Utrecht. Tot slot zijn er nog de particulier georganiseerde evenementen, zoals de White House Junior Internationals, het Jeugd Toernooi Circuit en de vele (club)evenementen die een ‘jongere’ sfeer nastreven en vaak kortingen bieden voor jeugdspelers.

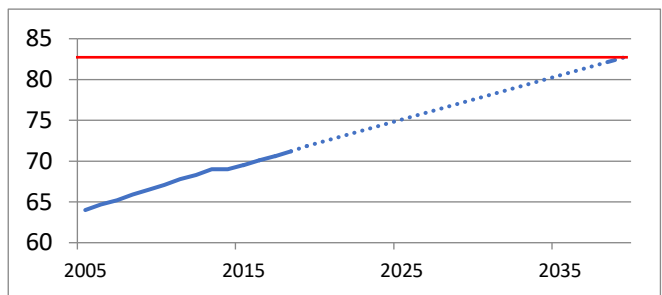
2.5 Leden en leeftijd

Terwijl het totale ledental van de BridgeBond in de afgelopen 30 jaar verdrievoudigde, gebeurde er bij de jeugd het tegengestelde: het aantal jeugdlidmaatschappen daalde met 77% (zie Figuur 1).² Hiermee zijn jeugdspelers een steeds kleiner aandeel gaan vormen van de bridgesport in Nederland.

Figuur 1. Verloop aantal club-jeugdlidmaatschappen.

Terwijl het ledental steeg, deed de leeftijd van de Nederlandse bridger dat ook. Al ten minste twee decennia lang is er sprake van een constante leeftijdsstijging van 7 maanden per jaar. Dit brengt de huidige gemiddelde leeftijd van de Bond op 71 jaar. Zet deze trend door, dan staat de gemiddelde leeftijd van de Bond over 20 jaar gelijk aan de gemiddelde levensverwachting (zie Figuur 2).

Figuur 2. Verloop gemiddelde leeftijd NBB-leden (blauwe lijn).

De oorzaak van de leeftijdsstijging is tweeledig. Ten eerste heeft de vroegere groep studentenbridgers inmiddels de pensioenleeftijd bereikt. Die groep is van aanzienlijke omvang, omdat het 40 à 50 jaar geleden niet ongebruikelijk was voor studenten om te leren bridgen. Verschillende studentenverenigingen hadden dan ook een eigen bridgeclub. Met de komst van het internet en de toename van de welvaart is de keuze aan vrijetijdsactiviteiten sterk vergroot, wat mogelijk heeft afgedaan aan bridge als studentensport.

De tweede oorzaak ligt in de instapleeftijd van nieuwe bridgers. Deze is hoog: in 2017 waren nieuw toetredende BridgeBond-leden gemiddeld 65 jaar oud. Dit maakt niet alleen dat er nauwelijks verjonging plaatsvindt, maar ook dat nieuwe bridgers relatief kort lid zijn van de bond. De gemiddelde uitstapleeftijd is namelijk 72 jaar. Een nieuwe bridgespeler is hiermee gemiddeld slechts 7 jaar lid van de BridgeBond.

2.6 De BridgeBond

In het Meerjarenbeleidsplan Kom Erbij (2017-2020) heeft de BridgeBond de focus gelegd op ouderen. Dit is een voor de hand liggende keuze: demografische gegevens over de leeftijdsopbouw van de Nederlandse bevolking onderstrepen dat de komende tien jaar een forse toename van het aantal ouderen te verwachten is. Het grote bereik onder ouderen geeft bridge een uniek profiel ten opzichte van vrijwel alle andere sporten die bij NOC*NSF zijn aangesloten. Er wordt echter ook erkend dat de imago-verschuiving van bridge naar ‘bejaardensport’ het jeugdbeleid parten speelt. Om het imago van bridge te verbeteren en meer jongeren voor bridge te interesseren zijn aanvullende initiatieven dan ook noodzakelijk.

² Nederlandse BridgeBond (jan 2018). Statistieken.

3. Evaluatie jeugdbeleid

3.1 Jeugdbeleid tot op heden: een overzicht

De Nederlandse BridgeBond heeft ten aanzien van de werving van jeugdleden altijd een ondersteunend beleid gevoerd. Projecten, groot- of kleinschalig, zijn altijd geïnitieerd door vrijwilligers. De meesten van hen richten zich op basisscholen en dus meestal op minibridge. Omdat basisschoolleerlingen te jong zijn om zelfstandig het (mini)bridgen voort te zetten en het lastig blijkt om initiatieven te ontplooien op een middelbare scholen, zijn middelbare scholieren nog amper aangesproken als doelgroep. Dit maakt dat ook de CJB zich tot slechts enkele jaren geleden vrijwel uitsluitend gericht heeft op de doelgroep t/m 15 jaar.

Beleid om actief bridge (met bieden) te leren aan de jeugd en zo zelf jeugdspelers te werven, is er amper geweest. Door de jaren heen zijn er altijd jeugdspelers blijven binnendruppelen, vaak via bridgende familieleden en soms via vrijwilligersinitiatieven. Zij die zich in de kijker van de BridgeBond wisten te spelen werden onder de hoede genomen van Topbridge, met talentontwikkeling als voornaamste doel.

3.2 Jeugdbeleidsplan 2011-2015

De algemene doelstelling van het jeugdbeleid was in het jeugdbeleidsplan 2011-2015 als volgt gedefinieerd:

Bevordering van een structuur waardoor iedere jongere (mini-)bridge kan leren en elke enthousiaste mini- en jeugdbridger de mogelijkheid heeft in zijn eigen omgeving bij een jeugdkern te spelen en naderhand in een volwassenclub in te stromen.

Er wordt een vijftal voorwaarden benoemd om aan deze doelstelling te kunnen werken:

- faciliteren van de CJB door het bondsbureau
- aansluiting en doorstroming (via jeugdbridge) naar volwassenenbridge
- stimuleren en ondersteunen van jeugdkernen
- aanpassing van cursusmateriaal
- inzetten van digitale media

In het jeugdbeleidsplan 2011-2015 worden de bovenstaande voorwaarden uitgewerkt in centrale actiepunten. In dit hoofdstuk wordt geëvalueerd in hoeverre deze actiepunten zijn uitgevoerd en of ze hun doel hebben bereikt.

A. EFFICIËNTERE ORGANISATIESTRUCTUUR

Plan. De DJC's (districtsjeugdcommissies) opheffen en de rol van de districten in het uitvoeren van het jeugdbridgebeleid wegnemen.

Doel. De lijnen tussen de kernen en de landelijke CJB korter maken en zo de communicatie en de uitvoering van het jeugdbeleid efficiënter laten plaatsvinden.

Resultaat. Het plan is uitgevoerd. De DJC's vervullen officieel geen rol meer in het uitvoeren van het jeugdbridgebeleid. Het ondersteunen van de kernen is hiermee geheel voor de rekening van de CJB gekomen.

Evaluatie. De communicatielijnen tussen de kernen en de CJB zijn inderdaad korter geworden, en de CJB heeft redelijk zicht op de behoeften van de kernen. Echter, doordat de CJB slechts een beperkte capaciteit heeft, komt zij niet verder dan het bieden van ondersteuning ('passief'). Van het aansturen van de kernen ('actief') komt weinig terecht. Het uitrollen van een landelijk jeugdbeleid is hiermee niet gemakkelijker geworden.

B. HERSTRUCTURERING VAN DE FINANCIERING

Plan. De doorstroming naar jeugdbridge en continuïteit binnen jeugdkernen belonen met meer subsidie.

Doel. Het voortbestaan van kernen en de doorstroming van minibridge naar jeugdbridge stimuleren.

Resultaat. Het nieuwe subsidiebeleid is ingevoerd. Kernen dienen nu een organisatiestructuur te hebben om langer dan twee jaar subsidie te ontvangen en doorstroming naar jeugd- en volwassenenbridge wordt beloond, net als het organiseren van en deelnemen aan verschillende activiteiten.

Evaluatie. Het beoogde doel is niet bereikt. Uit verhalen van vrijwilligers blijkt dat een gebrek aan continuïteit en doorstroming niet veroorzaakt wordt door onwil, maar voornamelijk door een gebrek aan relevante kennis/ervaring en mankracht. Het is voor de vrijwilligers, van wie er velen minibridge geven op basisscholen, moeilijk om de kinderen aan het bridgen te houden/krijgen wanneer zij naar de middelbare school vertrekken. Ook het leggen van contacten met middelbare scholen of het regelen van extra gelden of mankracht is lastig voor de docenten, die vaak in hun eentje de drijvende kracht achter de kern zijn. Het aanbieden van extra subsidie neemt deze drempels niet weg, en bevordert dus niet het voortbestaan van kernen en de doorstroming van minibridge naar jeugdbridge.

C. EFFICIËNTERE ONDERSTEUNINGSSTRUCTUUR

Plan. Capaciteit voor jeugdbridge anders inzetten, namelijk 0,4 van de 0,6 fte³ voor een bureamedewerker jeugdbridge overhevelen naar hands-on ondersteuning van kernen door deskundige 'jeugdveldwerkers'.

Doel. De effectiviteit van kernen verhogen en de uitvoering van het jeugdbeleid bevorderen.

Resultaat. De capaciteit voor ondersteuning van jeugdbridge op het bondsbureau is teruggebracht van 0,6 naar 0,2 fte. De jeugdveldwerkers zijn er nooit gekomen.

Evaluatie. De ondersteuningscapaciteit die de BridgeBond reserveert voor jeugdkernen moest gelijk blijven; hij zou alleen anders ingevuld worden. De capaciteit van de bondsmedewerker moest hiervoor wijken. Doordat de positie van jeugdveldwerker leeg is gebleven, is de capaciteit enkel verlaagd. Dit heeft de ondersteuning van kernen door de CJB moeilijker gemaakt en zo ook de uitvoering van een jeugdbeleid. Hiermee is het tegenovergestelde bereikt van wat de bedoeling was.

---

³ Feitelijk was er sprake van een krimp van 0,8 fte naar 0,2 fte. De beschreven situatie van 0,6 fte heeft in de praktijk niet plaatsgevonden.

(D) LESMIDDELEN EN INTERNETBRIDGE

Van de eerder genoemde voorwaarden zijn de aanpassing van cursusmateriaal en de inzet van digitale media nooit uitgewerkt in actiepunten.

Evaluatie. Er zijn geen nieuwe lesmaterialen ontwikkeld, digitaal of anderszins.

3.3 De periode 2015-2017

In de jaren 2015-2017 is er geen nieuw jeugdbeleidsplan gekomen. De CJB heeft in die periode haar gebruikelijke werkzaamheden uitgevoerd (m.n. de ondersteuning van vrijwilligers) en gewerkt aan enkele actiepunten uit het beleidsplan 2011-2015, zoals de herziening van het subsidiebeleid.

3.4 Conclusie

Door de jaren heen heeft de BridgeBond zich met betrekking tot jeugdbreedtesport beperkt tot het ondersteunen van vrijwilligersinitiatieven, wat vrijwel uitsluitend heeft geleid tot de opleiding van (vele duizenden) minibridgers. Naar verwachting heeft dit het positieve effect dat de term 'bridge' bij duizenden mensen een positieve connotatie heeft gekregen die verder gaat dat 'een hobby voor ouderen'.

Meer positieve effecten van het beleid zijn echter niet te vinden. De doorstroming van minibridge naar jeugdbridge gebeurt allesbehalve automatisch, en het aantal jeugdleden is gestaag gedaald. Bovendien hebben we anno 2018 nog amper ervaring opgedaan met actievere vormen van jeugdwerking. Hierdoor hebben we o.a. nog geen beeld van de potentiële interesse van middelbare scholen en scholieren in bridge, of de haalbaarheid van een grootschalig scholeninitiatief.

Het beleidsplan 2011-2015 was een stap richting een actiever jeugd beleid. Er waren drie doelen: het jeugd beleid efficiënter uitvoeren, de kernen hierin actief ondersteunen en continuïteit bevorderen. Deze doelen zijn niet gehaald. Wel is er flink gesneden in de uitvoerende capaciteit van de CJB, namelijk door het opheffen van de DJC's en het wegnemen van 0,4 fte bij het Bondsbureau. Het bereiken van de gestelde doelen is hiermee alleen maar moeilijker geworden.

Na een periode van stilstand is de CJB in 2017 begonnen met het ontwikkelen van een vernieuwde visie op jeugdbridge. Deze visie zal in Hoofdstuk 5 worden toegelicht, na een analyse van de huidige situatie in Hoofdstuk 4.

4. Analyse huidige situatie: dreiging, zwaktes, kansen & sterktes

In de voorgaande hoofdstukken zijn de feiten op een rij gezet en is het beleid van de afgelopen jaren geëvalueerd. Om de richting van jeugdbridge voor de komende jaren te kunnen bepalen is daarnaast nog een analyse nodig van de huidige situatie: jeugdbridge in de context van de BridgeBond en de maatschappij. Daarom worden in dit hoofdstuk kort de dreigingen, kansen, zwaktes en sterktes rondom jeugdbridge uiteengezet.

4.1 De dreiging: (leef)tijd

De gemiddelde leeftijd van de BridgeBond ligt momenteel op 71 jaar en steeg het afgelopen decennium gestaag met gemiddeld 7 maanden per jaar (zie Figuur 2). Met het ouder worden van het ledenbestand zal in de toekomst een tekort ontstaan aan expertise die nodig is om de georganiseerde bridgesport in Nederland in stand te houden.

Om deze expertise aan te vullen zijn nieuwe ervaren bridgers nodig. Echter, met een gemiddelde lidmaatschapsduur van 7 jaar hebben ouderen niet de kans om ervaren bridgers te worden. Die kans is er wel voor de jonge(re) generaties, die vele jaren de tijd hebben om de sport te leren kennen en ervan te gaan houden. Daarin ligt, naast de inherente waarde die die jeugd toevoegt aan de sport, het ware potentieel van jeugdbridge: het creëren van een nieuwe generatie docenten, medewerkers, bestuurders en natuurlijk spelers.

4.2 De kans: rendement

Uit de ledengegevens (zie Hoofdstuk 2) is op te maken dat de investering in ouderen relatief weinig rendement oplevert. Met een gemiddelde instroomleeftijd van 65 en een gemiddelde uitstroomleeftijd van 72 is ieder nieuw, ouder lid goed voor slechts 7 jaar lidmaatschap. Vergelijken we dit met bijvoorbeeld een nieuw lid dat 16 jaar oud is, dan is dit rendement 56 jaar. Een enthousiast nieuw jeugdlid levert hiermee maar liefst 8(!) keer zo veel rendement op als een nieuw lid van 65.

Het rendement van jeugdleden betaalt zich dus uit op de lange termijn. Nieuwe jeugdleden zijn hiermee zeer winstgevend. De extra kosten die nu gemaakt moeten worden bij het werven van jeugdleden zijn dan ook een uitstekende investering.

Daarnaast is het nog het kwalitatieve rendement. Door de vele doorgroeimogelijkheden die de BridgeBond biedt aan jonge bridgers zullen er uit de nieuwe aanwas ook nieuwe topbridgers ontstaan. Het werven van jeugdleden zal hiermee bijdragen aan de continuïteit van bridge als wedstrijdsport en de positie van Nederland in het internationale bridge.

4.3 Zwaktes en sterktes

Bij het bevorderen van jeugdbridge zijn er enerzijds uitdagingen om rekening mee te houden, maar anderzijds heeft de BridgeBond ook een aantal troeven in handen. Het benoemen van deze zwaktes en sterktes is belangrijk om een gezamenlijk kader vast te kunnen stellen waarbinnen gewerkt moet worden aan jeugdbridge. Ze zullen dan ook altijd – expliciet of impliciet – terugkomen in het jeugdbeleid.

Zwaktes

- **Imago.** De grootste zwakte van de Nederlandse bridgesport is haar imago. Doordat de meeste jongeren bridge zien als iets ouderwets, in plaats van als een spannende, prestatiegerichte teamsport, is het lastig om jongere doelgroepen en hun omgeving over te halen bridge een kans

te geven. Hierbij moet wel opgemerkt worden dat jongeren nog verrassend veel interesse tonen in bridge in vergelijking met ouderen, aldus een onderzoek van het Mulier Instituut uit 2016.⁴ Het imago is hiermee geen onoverkomelijk obstakel.

- **De drukbezette jongere.** Jongeren zijn tegenwoordig erg druk. Niet alleen moet er in de vrije tijd veel huiswerk gemaakt worden, maar de meesten hebben ook buitenschoolse activiteiten, zoals sport en muziek. Daarnaast lonken in dit digitale tijdperk vele andere vrijetijdsactiviteiten. Het veroveren van een plaats in dit tijdschema is niet gemakkelijk.
- **De onderbezette school.** De werkdruk neemt ook binnen het onderwijs niet af. Hoewel scholen bij uitstek een plaats zijn om jongeren te bereiken, hebben die scholen vele andere prioriteiten die gaan boven het organiseren van extra activiteiten.
- **De plaats van jeugdbridge binnen de BridgeBond.** Zoals omschreven in Hoofdstuk 3 zijn er steeds minder middelen beschikbaar geworden om jeugdbridge in Nederland een boost te geven. We zijn hierdoor nog helemaal niet begonnen met het opzetten van een duurzame organisatiestructuur, wat betekent dat er nog veel gedaan moet worden.

Sterktes

- **Veel mankracht, veel ervaring, veel tijd.** De leden van de Nederlandse BridgeBond hebben gemiddeld de pensioenleeftijd. Dit is onderdeel van het probleem, maar kan ook bijdragen aan de oplossing. Onder de gepensioneerde bridgers bevinden zich bridgende opa's en oma's, maar ook veel potentiële vrijwilligers; mensen die de tijd hebben en graag een steentje bijdragen. Bovendien brengen zij een schat aan ervaring mee op allerlei verschillende vlakken, zoals projectmanagement, marketing, didactiek en ga zo maar door. Al deze vaardige mensen kunnen in potentie meewerken aan het organiseren van jeugdbridge.
- **Veel bridgedocenten.** Er zijn nu nog honderden bridgedocenten verspreid over het hele land, die bovendien georganiseerd zijn binnen de Vereniging van Bridgedocenten. Dit maakt het relatief makkelijk om bridgelessen te organiseren: er is altijd wel een bridgedocent te vinden. En dan hebben we nog de vele ervaren bridgers, die kunnen bijdragen aan de verdere ontwikkeling van enthousiast jeugd talent.
- **Veel bridgeclubs.** Er is een hoge dekkingsgraad van bridgeclubs over het hele land, die de drempel om 'serieus' te gaan bridgen flink verlagen.
- **Veel middelen.** De BridgeBond heeft voldoende middelen beschikbaar om nieuw beleid te ondersteunen. Daarnaast zijn er in potentie vele sponsors te vinden die graag zouden bijdragen aan de groei van jeugdbridge.
- **Veel doorgroeimogelijkheden.** Voor jeugdbridgers die zich verder willen ontwikkelen bestaat er momenteel een uitstekende topsportstructuur. Alle mogelijkheden die dit biedt maakt bridge aantrekkelijk voor nieuwe jeugdspelers en zorgt voor een grotere betrokkenheid bij de sport.

Een belangrijke noot: de bovenstaande sterke punten blijven bestaan zolang we beschikken over ervaren bridgers en een solide BridgeBond. Om deze te benutten is het zaak om tijdig aan de slag te gaan. Wachten we te lang, dan zijn de bovenstaande voordelen verdwenen en zal het optrekken van de bridgesport een haast onmogelijke taak worden.

---

⁴ Mulier Instituut (mei 2016). De bridgesport en haar omgeving. Een onderzoek naar de kansen voor bridge.

5. Een nieuwe doelstelling

Zoals al aan bod kwam in Hoofdstuk 3 luidde de algemene doelstelling van de Commissie Jeugdbridge in de afgelopen jaren als volgt:

Bevordering van een structuur waardoor iedere jongere (mini-)bridge kan leren en elke enthousiaste mini- en jeugdbringer de mogelijkheid heeft in zijn eigen omgeving bij een jeugdkern te spelen en naderhand in een volwassenclub in te stromen.

In het licht van de situatie waarin het Nederlandse jeugdbridge zich bevindt, blijkt de bovenstaande doelstelling te passief. Een structuur waarin een jongere *kan* leren briden, is niet hetzelfde als zorgen dat jongeren daadwerkelijk *gaan* en *blijven* briden. Het eerste is passief, het tweede actief. De cijfers van de afgelopen 30 jaar tonen onomstotelijk aan dat de passieve aanpak niet zorgt voor een verjonging van de bridgesport.

Daarnaast is het tijd om groter te gaan denken. Een paar jeugdspelers zullen het verschil niet maken en bovendien zal niet iedere jongere die leert briden ook blijven briden. Het doel moet daarom zijn om zo veel mogelijk jongeren te bereiken én vast te houden en zo een aanzienlijk aantal actieve bridgers over te houden.

Op basis van bovenstaande uitgangspunten heeft de Commissie Jeugdbridge een nieuwe, actieve doelstelling gedefinieerd:

Opzet en instandhouding van een landelijke structuur waarin jaarlijks honderden jongeren leren briden en een deel van hen het briden voortzet via (jeugd)clubs, (jeugd)evenementen, competities en ontwikkelmogelijkheden.

Hoewel de doelstelling gericht is op jeugdbridge, moet nogmaals benadrukt worden dat het effect ervan jeugdbridge ontstijgt. Het bevorderen van jeugdbridge zal er uiteindelijk voor gaan zorgen dat bridge blijft bestaan voor iedereen die ervan geniet, jong én oud; dat er straks nog door heel Nederland spelers bijeenkomen in hun lokale bridgeclub en dat alle bridgers nog kunnen genieten van de NK's, de kroegendrives, de competities en van alle andere activiteiten die de bridgesport haar kleur geven.

6. Beleidsplan 2018-2022

De nieuwe doelstelling uit zich in de praktijk in een tweeledige aanpak:

1. De actieve ondersteuning van kernen en vrijwilligers.
2. De opzet van een professionele jeugdstructuur.

6.1 Ondersteuning van kernen en vrijwilligers

De ondersteuning van kernen en vrijwilligers is een taak die de CJB onveranderd enthousiast zal continueren. Bovendien zal, in lijn met de hoofddoelstelling, een actieve aanpak worden gekozen, namelijk door de kernen meer hands-on begeleiding te bieden, zoals al beoogd werd in het meerjarenplan 2011-2015.

Doelgroep. De doelgroepen van deze ondersteuning zal in de praktijk onveranderd blijven, wat inhoudt dat de CJB zich zal richten op minibridge, jeugdbridge en studentenbridge. Deze groepen hebben ieder hun eigen waarde:

- Minibridge laat de jeugd kennismaken met bridge, zorgt voor meer naamsbekendheid onder jeugd en geeft de bridgesport een jeugdiger imago.
- Jeugdbridge en studentenbridge leveren de sport nieuwe, betrokken bridgers voor de toekomst en dragen zo bij aan het voortbestaan van de bridgesport in Nederland.

Middelen. Voor het bieden van hands-on begeleiding zal extra capaciteit worden vrijgemaakt, wat in de praktijk neerkomt op het herstellen van de 0,4 fte voor ondersteuning die sinds 2011 geen invulling meer heeft gekregen (zie Hoofdstuk 3).

Acties. Met de extra capaciteit voor ondersteuning kan proactief contact onderhouden worden met kernen door regelmatig te bellen en/of op bezoek te gaan. Het hoeft op die manier niet te blijven bij het aanbieden van middelen, maar ook van advies en samenwerking. Denk hierbij aan meedenken over problemen en het met elkaar in contact brengen van verschillende kernen.

Doelstellingen. Het bieden van hands-on ondersteuning dient twee subdoelen:

- Kernen krijgen meer handvatten om hun taken voort te zetten en/of uit te breiden.
- De CJB leert steeds meer over het opzetten van een succesvol jeugdinitiatief en de bijbehorende succes- en risicofactoren.

6.2 Opzet van een landelijke jeugdstructuur

Om toe te werken naar de nieuwe doelstelling is meer nodig dan de ondersteuning van kernen. De afgelopen 20 jaar hebben aangetoond dat dit niet zorgt voor een aanzienlijke aanwas van nieuwe jeugdbridgers. De vraag is echter welke aanpak dit wel doet.

In de zoektocht naar deze aanpak zal een pilot worden ingericht. De verschillende facetten van deze pilot worden hieronder kort toegelicht; de nadere details worden uitgewerkt in een separaat Projectplan. Dit projectplan kan nog aangepast en aangevuld worden naarmate de pilot vordert.

Doelgroep

De pilot zal in de eerste plaats gericht zijn op het onderwijs. De voordelen hiervan zijn dat bridge verankerd kan worden in bestaande onderwijsstructuren en dat het onderwijs toegang geeft tot grote groepen jeugd op vaste tijden. Bovendien zetten we met het aanbieden van bridge in het onderwijs de sport neer als iets voor jongeren, wat het 'grijze' imago moet tegengaan.

Binnen het onderwijs onderscheiden we drie doelgroepen: middelbare scholieren, basisscholieren en (WO-)studenten. Voor de pilot maken we hierin de volgende keuzes:

- **Middelbare scholieren vormen de primaire doelgroep.** In deze groep bevinden zich de toekomstige pupillen en aspiranten. Bovendien zijn er kansen genoeg. In andere landen zijn er al successen geboekt met deze doelgroep, terwijl er in Nederland nog geen grootschalige initiatieven zijn ontplooid. De meesten van hen zitten vier tot zes jaar op dezelfde school – genoeg tijd dus om ze te leren bridgen en enthousiasmeren – waarna ze oud genoeg zijn om zelfstandig het bridgen voort te zetten. En succes met deze doelgroep kan de start van een studenteninitiatief vergemakkelijken.
- **Basisscholieren zijn de secundaire doelgroep.** Basisscholen zijn aantrekkelijk vanwege hun ontvankelijkheid voor bridge-initiatieven. Het nadeel is dat er vanaf de bridgerijpe leeftijd (jaar of 10/11) weinig tijd is om les te geven voordat de kinderen vertrekken naar de middelbare school. Weinig kinderen zetten het bridgen daarom voort. Als oplossing zal het lesgeven aan hoogbegaafde kinderen vanaf jongere leeftijd (9 jaar) getest worden. Zo is er meer tijd om betrokkenheid te creëren. Daarnaast is de hoop dat zij geïnteresseerder zijn en een sociale denksport ook meer aangemoedigd wordt door de ouders.
- **Studenten komen in een later stadium aan bod.** Studenten vormen een doelgroep met extreem veel potentieel, maar vereisen ook een compleet andere aanpak dan scholieren. Om de kans van slagen te vergroten zal daarom eerst gefocust worden op scholen. Op successen op scholen kan dan gelijk voortgebouwd worden.

Strategie

Het onderwijs bereiken, jeugdbridgers vasthouden: hoe doe je dat? De CJB ziet drie belangrijke voorwaarden:

1. **Continuïteit centraal stellen.** Continuïteit is nodig om een succes om te zetten in winst voor de lange termijn. Alles in de pilot moet daarom gericht zijn op verankering, verbetering en groei. In concrete termen betekent dit dat:
  - bij ieder initiatief dat gestart wordt er de kans moet zijn op een vervolg;
  - bij de start van een initiatief al concreet nagedacht moet worden over dat vervolg;
  - iedere jongere die leert bridgen mogelijkheden moet hebben (of krijgen) om te blijven bridgen;
  - iedere jongere die leert bridgen gestimuleerd moet worden om te blijven bridgen;
  - een leergang moet worden ontworpen die loopt van de basisschool tot studietijd.
2. **Toewerken naar een structuur.** Van de kernen hebben we kunnen leren dat alle tijd en energie gaat naar het opzetten en in stand houden van het initiatief, waarna het tot een einde komt zodra de voornaamste trekker ermee stopt. Hierdoor ontstaat er nooit continuïteit. De oplossing hiervoor is om projecten te verankeren in een organisatiestructuur, waarin mensen komen en gaan, maar rollen en taakverdelingen blijvend zijn. Of dit de huidige organisatiestructuur van de BridgeBond moet zijn, of dat jeugdbridge, gezien de grote afstand tot het huidige ledenbestand, een aparte organisatietak moet gaan vormen, zal in de loop der tijd ondervonden moeten worden.
3. **Professionaliseren.** Het overtuigen van vooral middelbare scholen om bridgelessen te geven is waarschijnlijk de grootste drempel waar vrijwilligers door de jaren heen tegenaan gelopen zijn. Er is daarom mankracht en kunde nodig om deze klus te klaren. De CJB ziet de oplossing in het werven van een professional, die de taak krijgt om scholen over te halen zich aan te sluiten bij

het project. Daarnaast moeten er professionele promotie- en lesmaterialen ontwikkeld worden.

Middelen

Voor het slagen van de pilot zijn zekere middelen in de vorm van mankracht en materialen onmisbaar, zijnde:

- **Een accountmanager/netwerker** om scholen over te halen zich aan te sluiten bij de pilot. Gezocht moet worden naar een enthousiaste (jonge?) accountmanager die bekend is met de bridgewereld en het onderwijssysteem, goed kan netwerken, de kansen voor bridge als buitenschoolse activiteit weet te signaleren en bridge vervolgens weet te verkopen.
- **Coördinatoren** om praktische werkzaamheden te regelen (denk aan cursussen inplannen, materialen aanleveren, etc.) De hoofdcoördinatie zal liggen bij het Bonds bureau. Naarmate er meer werkzaamheden ontstaan zal het Bonds bureau zoeken naar enthousiaste, lokale vrijwilligers, bijvoorbeeld via de districten of lokale bridgeclubs.
- **Een lesmethode** die in de juiste en voldoende materialen voorziet voor de genoemde doelgroepen. De huidige methode jeugdbridge is niet toereikend vanwege de toon (wat te jong voor de oudere jeugd) en het gebrek aan digitale hulpmiddelen (powerpoints, oefenspellen).
- **Jeugdbridgedocenten**, bij voorkeur met ervaring met middelbare scholieren. Enthousiasme en vaardigheid hebben prioriteit; een jongere leeftijd is een pré.

Acties

In 2018 zal gestart worden met de voorbereidingen van de pilot, zijnde:

- het werven van een accountmanager (Bonds bureau + CJB);
- het ontwikkelen van lesmaterialen (Bonds bureau + CJB);
- het ontwikkelen van een wervingsplan en -materialen (Accountmanager + Bonds bureau).

Vanaf de start van de pilot is het plan om ruwweg de onderstaande stappen te volgen. De precieze invulling hiervan moet worden bepaald in samenspraak met de Accountmanager:

1. Werving scholen (in een beperkt aantal gebieden)
2. Organisatie en invulling cursussen
3. Binding jeugd aan de sport
4. Promotie jeugdbridge en pilot
5. Uitbreiding pilot naar andere steden/scholen

Doelstellingen

Idealiter zou er toegewerkt worden naar concrete doelstellingen in termen van aantallen scholen en cursussen. Er is echter nog nooit op grotere schaal getracht om jeugdbridge te verkopen aan middelbare scholen. Een realistische inschatting is dus moeilijk te maken. Bovendien is een tweejarige pilot nog niet voldoende voor het behalen van grootschalige, tastbare resultaten. Wel moet het een begin zijn van dat traject, ons laten verkennen wat de mogelijkheden voor toekomstige successen zijn en ons de kans geven onze methoden te verbeteren.

De doelstellingen van de pilot zijn hiermee de volgende:

- Na twee jaar piloten worden op meerdere scholen terugkerende start- en vervolgcursussen jeugdbridge gegeven.
- Na twee jaar piloten is duidelijk of het organiseren van jeugdbridgecursussen op middelbare scholen een effectieve methode is om uiteindelijk te komen tot een landelijke jeugdstructuur (zoals omschreven in H5).
- Na twee jaar piloten is er voldoende ervaring opgedaan om een goede vervolgstراتيجية te bepalen voor het werven van middelbare scholen.

7. Begroting pilot

In het onderstaande schema is een eerste schatting gemaakt van de kosten die gemaakt zullen worden binnen de pilot. Deze kosten komen bovenop de gebruikelijke kosten die gemaakt worden voor jeugdbridge, zoals die zijn opgenomen in de algemene begroting (NK's, lesboekjes, etc.).

	voorbereiding 2018	pilot 2019	pilot 2020	2021	2022
0,4 fte extra ondersteuning	€ 7.500	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
lesmaterialen ontwikkelen	€ 5.000				
0,6 fte accountmanager	€ 17.500	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000
reiskosten accountmanager	€ 2.850	€ 5.700	€ 5.700	€ 5.700	€ 5.700
bridgedocent		€ 2.000	€ 3.200	€ 12.000	€ 12.000
reiskosten bridgedocent		€ 600	€ 960	€ 3.600	€ 3.600
Totaal per jaar	€ 32.850	€ 58.300	€ 59.860	€ 71.300	€ 71.300
Totaal kosten pilot			€ 151.010		

Tabel 1. Geschatte begroting voor 2018-2022.

Toelichting	
reiskosten accountmanager	€ 5.700 per jaar, uitgaande van 30.000 km per jaar, € 0,19 per km
bridgedocent	€ 400 per cursus, uitgaande van 12 lessen (50 min) á € 33,- (staat gelijk aan 20 arbeidsuren)
reiskosten bridgedocent	€ 120 per cursus, uitgaande van 12 lessen
cursussen pilot 2019	aantal: 5
cursussen pilot 2020	aantal: 8
cursussen 2021 t/m 2022	aantal: 30

Tabel 3. Toelichting bij de begroting 2018-2022.